

17. 12. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Čitelnost versus zřetelnost

K pokutovým hitům Rady pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV) patří v poslední době otázka zřetelnosti, resp. čitelnosti povinných textů, které se v mnoha reklamách musejí objevit. A není jich už málo !

Například reklama léků musí obsahovat název léku tak, jak je uveden v rozhodnutí o registraci; má-li lék jen jednu účinnou látku, pak musí obsahovat tzv. běžný název léku; doplněny musejí být informace nezbytné pro správné použití a konečně nesmíte zapomenout na zřetelnou, v případě tištěné reklamy dobře čitelnou, výzvu k pečlivému pročtení příbalové informace. Reklama na doplněk stravy zase musí obsahovat zřetelný, v případě tištěné reklamy dobře čitelný, text "doplněk stravy"; reklama na potravinu pro zvláštní výživu má obsahovat zřetelný, v případě tištěné reklamy dobře čitelný, text "potravinu pro zvláštní výživu". Další texty vstupují do reklam tam, kde inzerent potřebuje cosi sdělit nad rámec samotného spotu: údaje o ceně, údaje o době trvání nabídky či častý a užitečný údaj o zdroji dalších informací. Reklamy prostě textovými doplňky v poslední době skutečně oplývají.

U mnoha reklam léků a doplňků stravy RRTV v poslední době pokutuje právě nedostatečnou velikost písma, kterým je varování uvedeno. Jenže jaká je ta správná velikost ?

Zdánlivě je to jednoduché - nápis musí být možné přečíst. Jenže - všimněte si, že všechna citovaná zákonná ustanovení formulují požadavek na velikost písma shodně, když stanoví, že povinná informace musí být „zřetelná, v případě tištěné reklamy dobře čitelná“. Jak je zjevné, zákon ukládá jinou míru viditelnosti těchto slov pro reklamu tištěnou a jinou pro reklamu netištěnou, což není žádná náhoda, když se takový požadavek třikrát shodně opakuje. Naopak, jde o rozlišení velmi racionální a záměrné.

Zatímco reklama tištěná tak musí tato slova obsahovat v podobě vhodné k přečtení, tedy čitelné, reklama televizní pouze v podobě zřetelné, divák tedy musí zřít nápis, ale není nutné, aby jej dokonale přečetl. To není žádné akademické mudrování: kdo viděl, jaké písmo musí používat televizní teletext, aby byl obecně alespoň slušně čitelný, musí mi dát za pravdu v tom, že televizní obrazovka není pro zobrazování textu ke čtení vůbec technicky uzpůsobena (narozdíl od tisku či třeba monitoru počítače) a nelze jí vlastně ke čtení textu použít. Zákonodárce tedy z tohoto důvodu správně a logicky odlišuje požadavky na způsob uvedení povinného textu v tištěné a v televizní podobě. „Zřetelnost“ je prostě jiná podmínka než „čitelnost“.

Kromě samotného výkladu zákona je ale zde namísto uvést ještě dvě poznámky. Každý milimetr obrazovky je nesmírně drahý a tak je přirozeným zájmem zadavatele sice dostát zákonné povinnosti k uvedení povinného textu, ale jen v nejvýše nutné míře. Protože ale zákon nijak nestanoví přesné podmínky pro velikost povinného textu, je logickou a jedinou možností odpovědného inzerenta postupovat tak, že povinný text uvede ve velikosti shodné s tím, co je běžně k vidění na obrazovce. Dá se ovšem takové jednání poté pokutovat ? Druhá poznámka pak míří k tomu, zda je skutečně nutné hrát hru, které stejně nikdo nevěří a která žádný reálný význam nemá. Cožpak někdo povinné věty u léků čte, vnímá a zabývá se jimi ? Myslím, že nikoliv. Naopak, je to podobné jako s varováním na hračkách, o kterém jsem zde psal před několika týdny: čím více je těchto varování všude uvedeno, tím méně skutečné pozornosti jim lidé věnují. A výsledek je pak spíše opačný, než pilný regulátor

zamýšlel.

Filip Winter
AK Winter & spol

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [10 otázek pro ... Barboru Paclíkovou](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Proč musí obhájce u soudu mlčet?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Velké tápání okolo švarcsystému](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)